1855. TWEE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 66.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer **COURANT** geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1,85, buiten Assen franco per post *f* 2,00.

ZATURDAG 18 AUGUSTUS.

De prijs der Advertentien is van tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie Drenthe, gelet op het Reglement op de Hoofd- en Beilervaarten en daartoe behoorende wateren en werken, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 25 November 1851 no. 9, alsmede op de bepalingen tot wijziging en aanvulling van gedacht Reglement, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 7 Augustus 1852 no. 73;

Brengen ter kennis van een ieder, dien zulks zoude mogen aangaan, dat door eene Commissie uit hun midden, in de maand September aanstaande, zal worden gehouden de gewone jaarlijksche Inspectie en Schouwing van de Hoofd- en Beilervaarten en de daartoe behoorende wateren en werken, en wel bepaaldelijk: van de Hoofdvaart, van Assen tot in het Meppelerdiep; van de Beilervaart, van Smilde naar Beilen, en ook van de nok- of leislooten, in die wateren uitloopende; van de Uffelter Boer- en de Havelter Boer- of Lokvaart, beide in de gemeente Havelte; van de Molenwijk en Norgervaart, en voorts van alle dwars- of hoofddiepen, diepen of wijken, waarvan de wateren met die der Hoofdvaart in verbinding staan, alsmede van de tot deze wateren, diepen of wijken behoorende werken, met uitzondering van de Nijeveensche Grift.

En worden mitsdien de belanghebbenden aangemaand, hunne panden in gemelde vaarten, dwarsdiepen, diepen en wijken, nok- of leislooten, stuwen en dammen, mitsgaders de waterlossingen, bruggen, vonders, schutten, duikers, pompen, waterstoepen, los- en laadplaatsen en andere waterwerken, benevens al hetgeen verder ten hunne laste is, in voldoenden staat te hebben, tot voorkoming van schade.

Voorts worden de onderhoudpligtigen hierbij uitdrukkelijk verwittigd, dat, behalve de tegenwoordige publicatie, vooraf geene hoegenaamde bijzondere aanzeggingen of waarschuwingen, om de ten hunnen laste staande gebreken of afwijkingen van het Reglement te herstellen, of te verbeteren, aan hen zullen worden gedaan, maar dat wegens verzuimen of overtredingen, welke ten dage der schouw zullen worden bevonden te bestaan, proces-verbaal van bekeuring opgemaakt en ter vervolging in regten opgezonden zal worden.

Gedaan te Assen, den 15 Augustus 1855.

Gedeputeerde Staten voornoemd.
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente Assen maken bij deze bekend, dat de neringdoenden, die hunne waren in kramen of stallen, bij gelegenheid der Veemarkt te Assen op den 23 dezer maand ten verkoop wenschen aan te bieden, zich ter bekoming der noodige plaatsen zullen behooren aan te melden bij de Marktmeesters *H. H. Smeenge* en *G. Stol*, zullende de verloting der plaatsen geschieden in het Gemeentehuis te Assen op Dingsdag den 21 Augustus eerstkomende des namiddags te vijf ure, in bijzijn van een gedelegeerde van wege het Gemeentebestuur; wijders wordt bekend gemaakt, dat alle houders van hazardspelen van de markt zullen worden geweerd.

ASSEN, den 13 Augustus 1855.

Burgemeester en Wethouders vd.
De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente Assen doen te weten:

dat de Commissie tot afneming van 't examen ter toelating van leerlingen op het gijmnasium, ten dien einde zal vergaderen op Zaturdag den 25 Augustus aanstaande, des voordemiddags te half elf uur in het gebouw van 't Gijmnasium.

Zij die verlangen te worden toegelaten, worden uitgenoodigd zich vooraf aan te melden bij den Rector Dr. *Noordewier*.

De vereischten zijn bedrevenheid in het lezen, schrijven, rekenen, de gronden der Nederduitsche en Fransche talen en de beginselen der aardrijkskunde en geschiedenis, als mede in den regel twaalfjarige ouderdom. —

De Cursus vangt aan den 28 Aug. e. k.

ASSEN, den 13 Augustus 1855.

Burgemeester en Wethouders vd.
De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

16 AUG.

De 15de Augustus, de dag aan den naam van Napoleon in Frankrijk gewijd, is voorbijgegaan en Sebastopol en de Malakoff-toren staan, althans voor zoo ver ons bekend is nog. Men had gedacht, dat Pélissier zou gewaagd hebben om de dag, die weer een Napoleon op den Franschen troon ziet, in dit jaar dubbele waarde bij te zetten, maar Pélissier, de anders vermetele krijgsman, schijnt huiverig te zijn geworden voor herinneringsdagen. Hij heeft steeds de 18de Junij voor den geest! En ook — de Malakoff-toren is te winnen, maar eene mislukking van den tweeden aanval en die te hooren op den Franschen feestdag! Dit te hooren, te midden van de toebereidselen voor de schitterende ontvangst, die men koningin Victoria, de hooge bondgenoote in den strijd, de beheerscheresse der zeeën, toedenkt!

Waarlijk er was veel te wagen en Pélissier weet, dat hij niet meer in Algiers is.

Overigens *moet* er spoedig iets gebeuren, want de vijanden staan elkander, zoo te spreken, in den weg. De Russen nemen alle maatregelen die er noodig kunnen zijn bij eene retraite en denken dus bij tijds aan den dag des kwaads. Zoo stellen zij eene nieuwe gemeenschap daar tusschen de zuid en noordzijde der stad en wel eene beweegbare brug. Daarover kan het garnizoen der zuidzijde zich spoedig in het noordelijk gedeelte, het eigenlijke Sebastopol, begeven, terwijl men ook uit het noorden hulp kan brengen naar het zuiden.

Nopens den toestand van het geällieerde leger, de werken, enz., geeft het *Journal des Débats* het volgende belangrijke berigt:

„De geällieerden hebben nog drie gunstige maanden voor zich, tot het einde van October, voor de belegeringswerken van Sebastopol. In aanmerking nemende het groot aantal batterijen, vestingwerken en alle andere verdedigingsmiddelen waarover Sebastopol beschikt, dat deze plaats niet ingesloten is en een geheel leger tot garnizoen heeft, rekent men er bijna niet op, haar in de negentig gunstige dagen, die dit jaar nog oplevert, te bemagtigen. Niemand schept zich daaromtrent ook illusiën. Maar de geällieerde Mogendheden zijn niet van plan het op te geven, en men heeft reeds besloten, des noods een tweede winter voor Sebastopol door te brengen.

„Men heeft echter de gegronde hoop, in dien tusschentijd, door ondermijning of met het kanon eenigen der meer voorwaarts liggende bastions, die de andere liniën dekken, te vernielen en ze met de bajonnetten te veroveren. Deze groote werken zijn zoo gelegen, dat men van daar de liniën in bedwang houden en nieuwe loopgraven openen kan. Dit is trouwens de loop van elk beleg.

„Hoewel de buitengewone moeijelijkheden van dit groot beleg tegenwoordig genoeg bekend zijn uit de correspondentien uit de Krim en de officieele rapporten, zoo vragen toch velen, hoe het komt, dat Sebastopol nog niet genomen is, zonder de exceptionneele voorwaarden in aanmerking te nemen, welke de belegeraars door den aard der plaats werden opgelegd.

„De Russen beschikten sedert het begin en hebben steeds beschikt over 20,000 arbeiders, soldaten en matrozen. Daar zij de helft hunner vloot, na hunne nederlaag bij de Alma, aan den ingang der reede hebben doen zinken, hebben zij hunne batterijen dadelijk kunnen wapenen met stukken van enorm kaliber, welke drie of vier kilometers ver droegen. Dit noodzaakte de belegeraars de loopgraven op grooten afstand te openen. Onze eerste batterijen met 16- en 24ponders waren niet voldoende; wij moesten anderen maken en ze met scheepsgeschut wapenen, terwijl men met moeite den arbeid in de loopgraven door een oneffen en rotsachtig terrein voortzette. Inmiddels voltooiden de Russen zonder gevaar hunne vestingwerken en legden zelfs contra-approches aan tot op een afstand van 5 à 600 ned. ellen, hetgeen onzen arbeid nog bemoeijelijkte. De winter kwam, wier gestrengheid en ongemakken door de geällieerden met heldhaftige zelfverloochening verduurd werden, zonder dat zij een duim gronds verloren, en terwijl zij de herhaalde uitvallen der Russen met goed gevolg afsloegen.

„Al deze omstandigheden verklaren waarom de operatien zoo langzaam vorderden. Laat ons hierbij voegen, dat al dadelijk bij den aanvang een misslag werd begaan, die echter nu ter dege hersteld is. Dit was namelijk, dat men de eerste loopgraven niet tot de uiterste regterzijde uitstrekte, zoodat zij het gedeelte van de voorstad Karrabelnaïa insloten, hetwelk begrepen is tusschen het dok en de baai der scheepsstelling, wijl de Engelschen, die zich aan de regterzijde bevonden, hun aanval toen enkel rigtten tegen Malakoff en het groot Redan. De Russen hadden van dit verzuim partij getrokken, om de ontzaggelijke werken van den Groenen Heuvel, van den berg Sapoun, de schans Kamschatka en de Witte werken op te rigten, die, gelijk men zich zal herinneren, in een bloedig gevecht werden veroverd, waarin de Russen drie maal voor onze troepen moesten wijken. Het garnizoen van Sebastopol, uit alle uitwendige positien verdreven, is voortaan binnen de vesting opgesloten, de belegeraars bevinden zich op 450 ned. ellen van de wallen, op sommige punten zelfs naderbij, en hunne nieuwe batterijen wachten slechts op het teeken om de groote bastions te beschieten. Deze batterijen zijn door blindingen tegen de bommen beschut, en zoo gesteld, dat zij een zamenloopend vuur voortbrengen.

„Het Russisch krijgskundig blad, dat onlangs de vraag opperde, of de geällieerden Sebastopol zullen nemen, heeft zich gewacht, die vraag ontkennend te beantwoorden. De tijd zal die vraag beantwoorden, zegt het; niemand kan de toekomst vooruitloopen, want dikwijls geven omstandigheden, die aan alle menschelijke berekeningen ontsnappen, de zaken eene onverwachte wending.

„De schrijver twijfelt, gelijk men ziet, en na alle hulpmiddelen opgesomd te hebben, waardoor de stad zich nog lang staande kon houden, geeft hij het axioma toe, dat elke belegerde plaats eindelijk genomen wordt. Volgens hem, kon Sebastopol zelfs in de eerste dagen na onze landing genomen zijn, en hij ontwikkelt deze stelling als om ons bitter leedwezen in te boezemen. Evenwel zegt hij zelf, dat de muur toen reeds van vier bastions voorzien was, dezelfde bastions, waartegen wij op dit oogenblik al onze pogingen in het werk stellen. Sedert onze ontscheping en gedurende onzen marsch op Sebastopol na den slag bij de Alma, hebben de Russen tijd gehad, de vesting ter dege te versterken. Konden wij dan met veldstukken bij onze aankomst bastions aantasten, die met groote scheepskanonnen gewapend waren? Zoo men kolonnen tegen den muur tusschen de bastions had laten aanrukken, waren die dan niet door de batterijen dier groote werken vernietigd? Daarenboven was de maarschalk St. Arnaud, wien men het plan tot den aanval toeschrijft, stervende toen hij te Balaklava kwam; hij zag de muren van Sebastopol niet, en de oude maarschalk Raglan beschouwde de onderneming als te roekeloos, nadat hij de plaats had laten verkennen. Daarenboven had men niet wat men noodig had, schanskorven, ladders, werktuigen, alles was aan boord der vloot. Men moest het kamp in gereedheid brengen, het belegeringsmaterieel ammunitie en levensmiddelen ontschepen. Hiermede was men vijf dagen bezig; dit was kort voor zulk een groot werk, en de Russische schrijver zegt zelf, dat die vijf dagen voldoende waren, om, als door een tooverslag, verbazend groote verschansingen op de zwakke punten te doen verrijzen en dat de wallen elk oogenblik grooter werden, terwijl de geällieerden hun belegeringsgeschut ontscheepten en de loopgraaf openden. Met rede kon men dus het leedwezen niet gevoelen, dat hij ons wilde inboezemen.

„De zedelijke kracht der beide legers vergelijkende, geeft de Russische schrijver de voorkeur aan het zijne, wegens deszelfs gelijksoortige zamenstelling, terwijl het geällieerde leger uit verschilende natien bestaat. Wij zien echter niet in, dat dit voor ons eenige zwarigheid heeft opgeleverd. Integendeel, de nationale trots van elk der volken, welke voor eene zelfde staatkundige zaak strijden, bezielt hunne soldaten met een naijver, die hun moed bij elke gelegenheid schijnt verheogd te hebben, en wij zien niet dat het kameraadschap, dat hen met een en dezelfde geest bezielt, ooit verloochend is.

„Alleen Engeland heeft bij zijn leger hulpcorpsen gevoegd, welke bij verschillende volkeren waren aangeworven. Wij twijfelen er niet aan, of die corpsen zullen, onder Engelsche officieren, goede diensten bewijzen. Wij zullen echter bekennen, dat men het algemeen betreurt, dat zulk eene groote mogendheid, op dit oogenblik in een zeer ernstige landoorlog gewikkeld, geen leger op de been heeft, dat in verhouding staat tot hare bevolking van 28 millioen zielen. Met een ander stelsel van recrutering zou dit cijfer haar gemakkelijk in staat stellen, nu een Engelsch leger van ten minste 120000 man in het veld te houden, zonder de bevolking te schaden.

„Uitgezonderd bovenstaande aanmerkingen, zijn wij het voor het overige met dien schrijver geheel eens; en daarenboven heeft hij het Europeesch publiek niets meêgedeeld omtrent Sebastopols kracht en de hinderpalen, die wij nog te boven moeten komen. *Zoo* weten wij, dat wij na eene eerste linie batterijen eene tweede en eene derde zullen vinden, en dan een doolhof van in vestingen veranderde huizen, en dat wij, gelijk hij zegt, Sebastopol steen voor steen zullen moeten nemen.

„Wij besluiten er toe met volharding, met onverwrikbare volharding. De geallieerden zullen dus een tweeden winter in hunne loopgraven doorbrengen, en als bewijs daarvoor vernemen wij, dat men bezig is een steenen huis met twee verdiepingen voor het Fransche hoofdkwartier te bouwen.

„Kamiesch en Balaklava met hunne uitmuntende havens, zijn goed versterkte steden en vestingen geworden, en de regterzijde der geallieerden is gedekt door de versterkte liniën der Tchernaia.

„De Russen hebben, volgens de Duitsche bladen, 175,000 man in de Krim.

„De troepen der vier natien, Engelschen, Franschen, Turken en Sardiniërs, zullen nu wel zoo sterk zijn. De krachten zijn dus gelijk, en het geallieerde leger zal den vijand aan de Tschernaia afwachten, terwijl het zijne belegeringswerken even krachtig blijft voortzetten.

„Maar als de publieke opinie weer bijzonder hare aandacht vestigt op de phases van het beleg, moet zij niet vergeten, dat de legers en vloten der geallieerden in het Oosten niet uitsluitend aan deze operatie gebonden zijn. Enpatoria, duchtig versterkt en door Turksche legers bezet, bedreigt des noods de regterflank der Russen in de Krim. Yenikalé, insgelijks versterkt, bedreigt, hoewel op grooteren afstand, hunne linkerflank. De kuststeden der zee van Azof, welke voor de Russische scheepvaart gesloten zijn, Tangarog, Mariopol, Berdiansk, Genetchi, Arabat en Kertch zijn allen gebombardeerd, en daarbij is eene aanzienlijke voorraad vernietigd. Het Russische gouvernement, aldus in zijne beste gewesten aangetast, heeft die niet kunnen verdedigen.

„Alle Russische schepen, die men niet heeft laten zinken, hebben zich naar de monding van den Don moeten terugtrekken, en de geallieerden zijn voortaan zoowel meester der zee van Azof als van de Zwarte zee, waar Rusland meer dan 100 jaren heerschte. Wat zal er dus gebeuren, zoo later eene ontzagwekkende magt onverwachts op andere punten van het zuidelijk Rusland ontscheept? Want dat is het voordeel der geallieerden in dezen oorlog, dat zij zich gemakkelijk ter zee naar alle punten kunnen begeven die zij verkiezen aan te tasten, terwijl de Russen tot lange marschen over land genoodzaakt zijn, of hunne krachten moeten versnipperen, om overal tegelijk het hoofd te kunnen bieden."

17 AUG.

Sweaborg is van 9 op 10 jl. gebombardeerd, en verschillende openbare en publieke gebouwen zijn in brand geschoten. „Het verlies der Russen is groot, in vergelijking van het onze," zegt de dépêche', die dit droevig nieuws aan de wereld verkondigt. Droevig nieuws, zeggen wij, want waarlijk, zoo ergens, dan lijden hier onschuldigen. Nadere bijzonderheden, nopens dezen voor vele ingezetenen van Sweaborg ongelukkigen dag, ontbreken ons nog. Ligt blijkt het, en wij wenschen het, dat de schade niet zoo groot is als men denkt, trouwens Sweaborg wist dat het een vijandelijk bezoek zou erlangen en heeft dus zeker zooveel mogelijk in veiligheid gebragt. Waarom heeft de vijandelijke vloot, als het haar zoo gemakkelijk viel die voorname vesting te bombarderen, dit feit niet eerder verrigt? Moeijelijk te beantwoorden vraag! Men zou ter eere der menschelijkheid hierop gaarne antwoorden: „het besef van de weinige eer en van het weinige nut tevens, dat in zulk een vernielingsplan was gelegen, heeft dit belet," maar kan men dit wel zeggen met eenigen schijn van waarheid?

Zal met het bombardement van Sweaborg de Oostzee-togt dit jaar gesloten zijn, of ligt nu Reval aan de beurt?

Uit de Krim geen nieuws.

Te Constantinopel dacht men dat de tweede aanval op den Malakoff-toren nu onmiddelijk zou plaats hebben, maar dit

dacht geheel Europa. 't Was beter, dat men wist, wat Pelissier en Simpson dachten, dan zou men zich menige teleurstelling, menige ongerustheid kunnen besparen. De dagbladen denken zoo weinig aan de duizenden, die dierbare betrekkingen in de Krim hebben en op elken dag eene doodstijding te gemoet zien.

Anderen zijn van meening, dat het leger der geallieerden de Krim zal verlaten en er dus niet overwintert. De Fransche *Constitutionnel*, een half officieel blad, bevestigt hen in dit vermoeden, zeggende:

„De oorlog, dien wij voeren, was van den beginne af en blijft een louter politieke oorlog. Het is een belangelooze strijd voor de zaak des regts. Daarmede strookt die bedaarde volharding, welke het kenmerk van de krijgsbedrijven onzer legermagt in dezen oorlog uitmaakt. Doch zij voldoet niet aan ongeduldige gemoederen; deze vragen waarom Sebastopol nog niet gevallen is, en maken ontmoedigende vergelijkingen tusschen onze strijdmiddelen en die des vijands. Naar onze overtuiging zullen Ruslands hulpbronnen aldra uitgeput zijn; de onze vloeijen even ruim als ooit. In dezen staat der zaken kan men zonder ongeduld de inneming van Sebastopol afwachten; maar indien er nog eenige tijd mogt verloopen voor dat onze dappere soldaten de laatste hand aan die taak legden, dan zouden zij evenwel reeds nu zich kunnen beroemen den vijand, met wien de onvermijdelijke loop der politieke gebeurtenissen hen in strijd gebragt heeft, genoeg gefnuikt te hebben, om hem voor langen tijd buiten staat te stellen tot herhaling der pogingen, tot wier verijdeling Frankrijk het zwaard heeft moeten trekken."

Uit Azie ook geen nieuws.

De vraag wordt geopperd: „als Kars en Erzerum in handen der Russen vallen — wat dan." Het antwoord luidt: „naar Scutari," en sommigen zeggen zelfs: „naar Constantinopel," doch dit is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Vergeet men dan het Fransche kamp bij Maslak, hetwelk spoedig 50,000 man zal tellen? Een groot voordeel echter zou het overmeesteren dier steden opleveren, namelijk dit: Turkije zou geen troepen uit Azie kunnen trekken en het Westen zou genoodzaakt zijn, versterking derwaarts te zenden.

Op het diplomatiek gebied is thans rust.

Den 14 dezer, des namiddags ten 4 ure, werd de zitting van het Engelsche parlement door de beambten der kroon, namens de Koningin geprorogeerd. In de bij deze gelegenheid uitgesprokene rede werd het volgende gezegd:

„Wij zijn door Hare Majesteit belast u te ontheffen van uwe verdere werkzaamheden in het parlement. Hare Majesteit heeft met genoegen gezien, dat, terwijl gij u hebt bezig gehouden met het voorzien in de middelen om den oorlog krachtig door te zetten, gij tevens uwe aandacht hebt gevestigd op menigen maatregel van openbaar nut.

„De Koningin houdt zich overtuigd, dat gij Hare voldoening zult deelen, bij het ontwaren dat de loop der gebeurtenissen gestrekt heeft om het verbond met den Keizer der Franschen nog meer te bevestigen.

„De toetreding van den Koning van Sardinië tot het anglo-fransch tractaat heeft aan het bondgenootschap niet weinig gewigt en kracht bijgezet.

„Met bijzondere tevredenheid heeft de Koningin de goedkeuring gezien van den maatregel, krachtens welken zij schikkingen heeft getroffen, om in vereeniging met Frankrijk den Sultan bij te staan in zijne uitgaven voor den oorlog. Daardoor zijn de middelen gevonden om het Turksche leger bij voortduring krachtdadig te doen medewerken.

„De Koningin betreurt het, dat de pogingen, die zij in vereeniging met haren bondgenoot, bij de Weener conferentiën in het werk stelde, om door een eervollen vrede een einde aan den oorlog te maken, vruchteloos zijn gebleven.

„Geen andere uitweg staat thans open dan den oorlog voort te zetten met de meest mogelijke kracht en volharding, en de Koningin vertrouwt op de ondersteuning en medewerking van het parlement, op den mannelijken geest en de vaderlandsliefde des volks, op den nimmer falenden moed des legers en der vloot, op de standvastige getrouwheid der bondgenooten en boven alles op de regtvaardigheid harer zaak."

Niet zeer opgeruimd dunkt ons, doch het is ook beter voorzigtig te spreken. „Hoop koesteren," dat mag de mensch, en niet beslissend spreken, „dat zullen wij doen!" De oorlog heeft hem dit, ook al droeg hij eene kroon, geleerd, en gebeurtenissen en teleurstellingen, als die, welke Engelands koningin en Frankrijks keizer beleefden, zijn bijzonder geschikt om te leeren: „de Heer regeert ons allen, hoog of laag naar de wereld zijn uitvoerders van Zijn wil!" Mogt elk maar de kennis hebben, althans zoeken, van 't geen des Heeren wil is

Frankrijk heeft zijn Napoleonsdag gevierd zonder het bezit van Sebastopol. Nu zeggen de nieuwsvertellers, dat de val van Sebastopol te Parijs zal worden gehoord met de blijde mare: „Victoria komt!" 't Is wel mogelijk, doch kan ook wel *niet* waar worden.

Nopens de reis van Koningin Victoria deelt een Fransch blad het volgende mede aangaande bezoeken, door Engelsche en Fransche gekroonde hoofden aan elkander gebragt.

„Sedert de oorlogen der Plantagenets en van het huis van Lancaster, hebben de vorsten van Groot-Brittanië slechts zelden Frankrijk bezocht. Onder de Tudors nam Hendrik VIII de uitnoodiging van Frans I aan, die zich, met het oog op eene vredebreuk met Karel V, zijn bondgenootschap wilde verzekeren.

De ontmoeting van beide vorsten had plaats tusschen Guines en Ardres, in de maand Junij 1520, op het Gouden veld, waar de Engelsche en Fransche edellieden eene ongehoorde weelde ten toon spreidden, hetgeen du Bellai, die ooggetuige dier feesten was, deed zeggen: „Zij kwamen er met hunne bosschen, hunne weilanden en hunne schapen op den rug." De Koning van Engeland stelde dien van Frankrijk, als de heeren wie hij de meeste onderscheiding het te beurt vallen, de hertogen van Suffolk en Noofolk voor. Frans I op zijne beurt aan den Koning van Engeland den connetabel Montmorency en den admiraal Chabot. De bijeenkomst was eene ware politieke gebeurtenis. Zij had ten doel het verbond van twee magtige vorsten tegen den nieuwen Keizer van Duitschland; het doel was groot en de uitslag van nul en geener waarde. Hendrik VIII verklaarde zich voor Karel V.

Na zijn val scheepte Jakobus II zich den 23 Dec. 1688 te Rochester in en landde denzelfden dag te Ambleteuse, van waar hij zich ijlings naar St. Germain begaf. Lodewijk XIV zag zeer ongaarne Willem van Oranje tot den Engelschen troon verheffen. Hij wilde op dien troon den Katholieken stam der Stuarts herstellen. Jakobus werd dus met groote pracht ontvangen, en de expeditie tegen Ierland, onder Tourville, was het gevolg van de bijeenkomst van den gevlugten vorst met den grooten Koning.

Twee malen was de tegenwoordigheid der vorsten van Groot-Brittanië het gevolg of het punt van uitgang van groote gebeurtenissen geweest. Den tweeden September 1843 had eene bijeenkomst plaats, die niet van hetzelfde geschiedkundig gewigt zou zijn. Koningin Victoria kwam het kasteel van Eu bezoeken, een lusthuis, dat het bijzonder eigendom van Koning Louis Philippe was. De geringste stappen der vorsten hebben het voorregt de openbare aandacht te trekken, en alleen het feit der reis van Engelands Koningin in 1843 was zeker reeds eene gebeurtenis, der vermelding in de jaarboeken van beide volkeren waardig; maar wij willen zeggen, dat dit feit niet plaats had onder omstandigheden, die het al den luister konden bijzetten, welke het verdiende.

Nu is het te midden der grootste gebeurtenissen, waarvan de geschiedenis ooit gewaagd heeft, onder de regering van een groot vorst en om de laatste bevestiging te voltooijen van een met het bloed der beide natien gedoopt verbond, dat diezelfde Koningin, wier regering zich door de gelukkigste hervormingen kenmerkt, zich in ons midden begeeft, evenals Hendrik VIII, vergezeld van de edelsten van haar hof. Zij komt den Keizer in zijne paleizen bezoeken, maar ook Parijs in zijn stadhuis, geheel Frankrijk in deszelfs Parijs; en men kan er bijvoegen, dat het Engeland zelf is, dat Frankrijk een bezoek komt brengen."

De koning van Sardinie heeft bevel gegeven om de aflezing der Pauselijke allocutie in de kerken niet toe te staan. Hij maakt van zijn regt gebruik: „geene afkondiging van stukken van vreemde Potentaten zonder goedkeuring van Mijn Bestuur." De goedkeuring is hem niet gevraagd, alzoo: geen afkondiging!

De dagbladen deelden echter de banvloek mede. 't Is dus geen vrees die koning Victor Emanuel bezielt!

Spanje zal het Westen helpen als het weder orde heeft in eigen huishouding. Dat is dus eene kwestie van tijd! *Wachten* zal dus het wachtwoord wel zijn.

Ook de Spaansche bladen deelen de Pauselijke allocutie mede.

In Napels is het nog droevig gesteld. Daar is niemand vrij als de Koning. Maar men vreest ook dezen niet, want wie vreest meer dan hij?

De beschouwing over de Pauselijke allocutie, thans beloofd, blijft echter nog in onze portefeuille tot het volgende nommer. Wij wilden daarbij ook het oog vestigen op ons eigen Land en daartoe hebben wij nog een paar dagen beraad noodig.

Tot zoolang geduld, lezers!

18 Aug.

Het grootste nieuws van den dag is het bombardement van Sweaborg. Men kent de bijzonderheden van deze gebeurtenis nog niet; alleen weet men, dat de brand 45 uren geduurd heeft en dat bijna al de voornaamste gebouwen en arsenalen vernield zijn. De *Times* deelt betreffende dit bombardement ook eene dépêche mede, waarin gezegd wordt, dat de stad zelve tot den grond toe is afgebrand en dat geen enkel huis gespaard is; de scheepstimmerwerven zijn vernield, zes magazijnen in de lucht gesprongen en al de aardewerken en batterijen plat geschoten. „In waarheid", zoo eindigt deze dépêche, „Sweaborg bestaat niet meer." Hoe sterk het eskader ook geweest is, dat de vesting gebombardeerd heeft, weet men nog niet, doch correspondentien van de vloot melden, dat zich den 6den voor Sweaborg bevonden 19 Engelsche oorlogsschepen, 15 kanonneerbooten en 16 mortierschepen en 2 Fransche schepen, benevens 6 kanonneerbooten en 5 mortierschepen.

Omer-Pacha keert naar de Krim terug.

Volgens berigten uit Zuid-Rusland, wordt het onmogelijk geacht meer Russische troepen aldaar te onderhouden dan de 250,000 man, welke zich reeds aldaar bevinden. Uit dien hoofde zullen voor 's hands geene nieuwe troepen derwaarts gezonden, maar de toevoeren van proviand en krijgsbehoeften vermeerderd worden, om voor den winter genoegzamen voorraad te hebben. Aan de Russische troepen, welke Anapa ontruimd hebben, is het gelukt hunnen terugtogt over den Kuban te bewerkstelligen.

In Spanje is met den verkoop der geestelijke goederen begonnen. Zij brengen hooge prijzen op, eenige het dubbele van den inzet.

De viering van den Napoleonsdag is te Parijs rustig afgeloopen; de illuminatien waren schitterend. Van de verovering van den Malakoff-toren was echter geen berigt.

Telegrafische berigten.

Amsterdam, 17 Aug. Z. M. de Koning heeft zich naar Zaandam begeven, doch zal heden terugkeeren.

Van het oorlogstooneel zijn heden geene nadere tijdingen ontvangen. — Daarentegen heeft men heden verontrustende berigten uit Athene, ter zake de spanning tusschen den Koning en den Minister van Oorlog, Kalergis. Er heerschte te Athene groote opgewondenheid, talrijke patrouilles doorkruisten de straten.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

De vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels in Nederland hield gisteren te Arnhem hare gewone jaarlijksche vergadering, onder voorzitterschap van den heer A. C. *Kruseman* van Haarlem. In die vergadering werd o. a. een wijdloopig verslag uitgebragt bij monde van den heer *Nyhof Jr.* uit Arnhem, over de vraag, welke de meest doeltreffende middelen zouden geacht worden, om den Nederl. Boekhandel meer in verbinding te stellen met, en bekend te doen worden in het buitenland. Op voorstel dier commissie, werd besloten door katalogussen en aankondigingen in vreemde bladen de Nederl. uitgaven in het buitenland meer bevorderlijk te zijn, en tevens in België een agent te doen plaatsen, die bepaaldelijk het debiet der in Nederland uitgegeven werken zou bevorderlijk zijn. Op voorstel van den heer *Belinfante*, uit 's Hage, werd besloten om zich per rekwest tot Z. M. den Koning te wenden, ten einde Z. M. te verzoeken, om de wet van 25 Januarij 1817 te doen herzien, en inzonderheid art. 4 dier wet met aanduiding van het verschil der Fransche wetgeving op dat punt. Tevens vond veel bijval een voorstel van den heer *Radink*, uit Amsterdam, om zooveel mogelijk het misbruik tegen te gaan, 't geen hier en daar van de Nederl. drukpers gemaakt wordt. Men betreurde het zeer, dat de vrije Nederl. drukpers dikmaals op laakbare wijze werd misbruikt; hij ondersteunde gaarne het denkbeeld, dat de regering een wakend oog op dat misbruik hield. Overigens werd verdiende hulde gebragt aan den heer *Kruseman*, aan wiens onvermoeide zorgen men het verpligt is, dat de schoone collectie Nederl. boeken, naar de Parijssche tentoonstelling gezonden, ten toon gesteld worden.

— In den jare 1854, is het onderhoud, in de groote gevangenissen dezes Rijks, alwaar de voeding door eigen beheer geschiedt, per gevangene daags het hoogste in Leeuwarden, zijnde 19,4 cent daags. In 's Hertogenbosch 16,8, Arnhem 16,9; 's Gravenhage 14,5; Leiden 17,7; Rotterdam 17,3; Woerden 18,8; Gouda 16,4; Amsterdam 15,8; Haarlem 15; Hoorn 17,9; Middelburg 14,6; Utrecht 16,2; Zwolle 14,3, Groningen 13,8; Assen 14,1; Maastricht 17,3.— In 1855 bedraagt in Leeuwarden volgens de gehoudene aanbesteding, genoemd onderhoud 19,7 per dag, en wordt in bedrag alleen overtroffen door Woerden, waar het 20,7 en Hoorn waar het 19,8 beloopt. In al de andere gevangenissen is het bedrag lager en in Haarlem zelfs niet boven de 14,1 cents per dag.

— De opbrengst van 's rijks middelen over de 7 eerste maanden van 1855 heeft bedragen ƒ 33,197,578.03½. Over gelijk tijdsverloop in 1854 beliep zij ƒ 31,815,714.40.

— Z. K. H. prins *Frederik der Nederlanden* is met gevolg den 13 dezer uit Stokholm te Koppenhagen aangekomen en aan het hotel *Phönix* afgestapt. De prins zal waarschijnlijk eenige dagen aldaar doorbrengen.

— Als eene bijdrage, hoeveel het lager volksonderwijs, bij al hetgeen daaraan gedaan is en steeds gedaan wordt, nog te wenschen overlaat, kan dienen, dat uit de registers van den burgelijken stand te Rotterdam eene statistiek is opgemaakt, van de mannen en vrouwen, die bij het voltrekken hunner huwelijken verklaard hebben niet te kunnen schrijven. De opgave loopt van het jaar 1812 tot 1854, en blijkt daaruit, dat van de bruidegoms in het jaar 1815 het 1/6 verklaarde niet te kunnen schrijven, in 1820 het 1/6, in 1845 daarentegen het 1/14 en in 1853 het gunstigste jaar, het 1/16. Deze vooruitgang is daarom vooral belangrijk, dewijl het hooger cijfer der gesloten huwelijken grootendeels door de lage standen der maatschappij aangebragt wordt. Opmerkelijk is ook, dat het getal der nietschrijvende bruiden doorgaans tweemalen, soms driemalen dat der bruidegoms overtreft. Het is een bewijs, dat vooral bij de meisjes nog veel te weinig werk van het onderwijs gemaakt wordt en het vroeg verlaten der scholen vooral bij haar hoogst ongunstige gevolgen heeft.

— De *Economist* deelt ook de volgende opgave mede omtrent het aantal manschappen, uitmakende het contigent der nationale militie van den jare 1854, hetwelk bij verschillende korpsen van het leger is ingedeeld, met opgave tevens hoeveel hunner konden lezen en schrijven.

In	N.-Braband	konden dit van de	1147	miliciens	682
″	Gelderland	″ ″ ″ ″	1095	″	766
″	Z.-Holland	″ ″ ″ ″	1557	″	1149
″	N.-Holland	″ ″ ″ ″	1402	″	1249
″	Zeeland	″ ″ ″ ″	457	″	276
″	Utrecht	″ ″ ″ ″	443	″	324
″	Friesland	″ ″ ″ ″	723	″	585
″	Overijssel	″ ″ ″ ″	636	″	482
″	Groningen	″ ″ ″ ″	542	″	452
″	Drenthe	″ ″ ″ ″	239	″	210
″	Limburg	″ ″ ″ ″	590	″	410

De verhouding percentsgewijs was dus op 100: in Noordholland, 89, Drenthe 87, Groningen 83, Friesland 80, Overijssel 75, Utrecht 73, Zuidholland 72, Gelderland 70, Limburg 69, Zeeland 60, Noordbrabant 59. Ook deze opgave getuigt er van, dat het onderwijs nog verre van zoo algemeen is, als men dit in ons Vaderland mogt verwachten. Opmerkelijk is het, dat in de provincien, waar de Roomsche bevolking het grootste is, de verhouding het nadeeligst is.

— In weerwil van den menigvuldigen regen, gedurende de laatste dagen, is de prijs der granen in Engeland dalende. De laatste gemiddelde weekprijs der tarwe was 77 sch. 7 d. per quarter. Volgens de *Times*, kan men, indien het weder niet ongunstig blijft, bij het vooruitzigt op aanmerkelijke aanvoeren uit het buitenland, eene verdere daling te gemoet zien.

— Bij de tegenwoordige hooge prijzen der landerijen is het misschien niet ongepast eens te herinneren hoe het daarmede in het begin der vorige eeuw gesteld was. Bestond er destijds bij een handels-stelsel, dat uitsluiting van iedere mededinging tot leus had, en waarbij men onder anderen, om de Oost-Indische waren op prijs te houden, die soms in groote hoeveelheden vernietigde, in enkele steden eene kunstmatige welvaart, het grootste gedeelte der bevolking, die van het platte land, verkeerde in een lijdenden toestand, en er heerschte dan daar ook eene ruwheid van zeden, waarvan men zich thans te naauwernood een denkbeeld kan vormen. In de aanteekeningen van Mr. *Lieven de Beaufort* leest men: „In den jaere 1729 en daaromtrent was het sulke slegte tijd in Walcheren, dat de menschen haer landen niet konden verkoopen nog belasten, selfs nauwelijks konden weg geven of verpachten; en niettegenstaende dat er overvloed van geld was en dat vele menschen, voornaementlijk Oost-Indie-vaerders, groot geld en goed hadden en met contanten als tot de keel toe overkropt saeten, soo dat de interessen tot twee ten hondert en daer beneden liepen, soo durfde niemant lant kopen, te meer daer de boeren soo slegt betaelden. In dien tijd wiert het hof Soetendael met sijn heerenhuys, boerenhuys en schuere, alle wel onderhouden en in goeden staet, met sijn dreven, vijvers en opgaende hout, te saemen in alles groot 104 gemeten 282 r. lants en daeronder 12 gemeten Haymans ofte Vrijlant, public te koop gepresenteert en mogt niet gelden. Siende dat er niemant wiert gevonden, die een penning voor sulke considerabele pand durfde bieden, liet ik uit de hand de somma van drie hondert ponden vlaems (ƒ 1800) daervoor bieden en niettegenstaende de voogden van de weese, wien het hof toequam, wel drie maenden quamen te wagten en het hof overal onder de hand lieten presenteeren om te sien of er iemant gevonden wiert, die het bod wilde verhoogen, heeft zig echter niemant opgedaen, soo dat mij eindelijk dat hof met alle sijne landen en toebehooren op den 12 December 1729 is verkogt en gelaeten voor de somme van drie hondert ponden vlaems en vervolgens opgedragen."

— De minister van financien heeft ter algemeene kennis gebragt, dat de wet van den 5 Julij jl. (Staatsblad no. 61), waarbij sommige bepalingen der wet van den 12 April 1850 (Staatsblad no. 15) op de brievenposterij worden gewijzigd, met den 1 September aanstaande in werking zal komen.

— De Raad der gemeente Zwolle heeft bepaald, dat met 1o. Jan. 1856 de belasting op het gemaal in de gemeente Zwolle zal worden afgeschaft, terwijl burgemeester en wethouderen zijn verzocht, conform het rapport, nader een voorstel tot het heffen van een hoofdelijken omslag te doen, met verhooging tevens der opcenten op het gedistilleerd; een en ander tot zoodanig bedrag als door de afschaffing der belasting op het gemaal zal verloren gaan.

— Den 11den Aug. is in de kolonie Ommerschans weder eene poging tot moord gedaan door zekeren kolonist *J. van Dam*, die aan eene vrouwelijke koloniste *H. Jansen* genaamd, onderscheidene wonden toegebragt heeft. De verdere volvoering van zijn boosaardig opzet is in tijds door de hulp van de politie verijdeld.

— De maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* hield 14 dezer hare 71e algemeene vergadering te Amsterdam. Bijna 200 departementale afgevaardigden waren bijeengekomen. De voorzitter, prof. *v. Gilse*, opende de vergadering met eene gepaste toespraak, er o. a. op wijzende, dat er geene vrees voor kan bestaan, dat de maatschappij immer haar Christelijk standpunt zou verliezen. De secretaris bragt verslag uit van den toestand der Maatschappij, waaruit bleek, dat het aantal departementen met 5 verminderd was, als Zuidland, Zuidscharwoude, Hoogkerk, Fort Bath, St. Maartensdijk (te zamen 54 leden) en met 9 vermeerderd, als Axel, Amerongen, 't Zand, Dwingelo, Surhuisterveen, Minnertsga, Twisk, Hillegom, 's Gravendeel (te zamen 185 leden), zoo dat het gezamenlijke aantal departementen thans bedroeg 304 met 14,392 zoo kontribuerende als honoraire leden.

Tot voorzitter van de algemeene vergadering voor 1856 is ditmaal door hoofdbestuurders, *buiten hunnen kring*, verzocht en benoemd de heer *C. Hooijer*, V. D. M. te Zalt-Bommel. Er zijn eereblijken uitgereikt aan 103 personen, onder welke de onderwijzers *H. de Vries*, *G. Spijkerman* en *A. van Marion*, voor de diensten door hen gedurende eene halve eeuw aan het volksonderwijs bewezen. Aan de volksleesbibliotheken, thans bij 260 departementen voorhanden, is het uitzigt op krachtige ondersteuning geopend. Voor den aanleg eener algemeene boekerij van volksschriften, zijn de noodige maatregelen getroffen. In het uitgeven van populaire wetenschappelijke stukjes is men nog niet geheel naar wensch geslaagd, bij gemis aan medewerking van wetenschappelijke schrijvers. De maatschappij zal voortaan een eigen volks-almanak uit geven. Men is met de uitvoering reeds begonnen. Aan bekwame schrijvers is de vervaardiging opgedragen van eene handleiding voor de beoefening der aardrijkskunde. De natuurkundige aardrijks

is beschrijving zal in het werk eene voorname plaats bekleeden. Het voorzien in de behoefte aan Javaansche schoolboeken, ontmoet voorhands eenige zwarigheden. De vroeger besproken kinder-schoolprenten zijn bij den uitgever *J. W. Sijthoff*, te Leiden, in het licht gegeven. Van de geschriften der maatschappij worden aan liefdadige instellingen gedurig verzamelingen afgegeven. Eene aanzienlijke verzameling is ten geschenke afgestaan aan de Transvaalsche Republiek in den Oranje Staat. In het afgeloopen jaar moesten, bij spoedig verbruikten voorraad, zeven vroegere werken der Maatschappij herdrukt worden. Voor de belangen van het lager onderwijs wenscht de Maatschappij werkzaam te blijven door ondersteuning van nuttige instellingen en vermeerdering van hulpmiddelen voor het onderwijs; zonder daarom zich te mengen in de onvruchtbare strijdvraag, die op kerkelijk of staatkundig gebied aanhoudend beredeneerd wordt. In het schoolfonds der Maatschappij zijn reeds niet onbelangrijke middelen gespaard. De finantiele gesteldheid der Maatschappij is zeer gunstig; in de zedelijke gesteldheid heeft het hoofdbestuur met leedwezen een klein verschil van meening ontdekt, waarvan het echter geenerlei verontrustende gevolgen ducht.

Woensdag ochtend ten 9 ure werden de werkzaamheden voortgezet. Vooreerst werd het 9de punt afgehandeld en eene eindkeuze uit de aanbevolene 14 prijsvragen gedaan, uit welke lijst ter uitschrijving werden gekozen No. 10 (met 320 stemmen): „Eene aanwijzing van geschikte middelen, om mingeoefenden gedurende den avond nuttig en aangenaam bezig te houden," en No. 6 (met 278 stemmen): „Een leerboek over de voor handel en nijverheid meest belangrijke voortbrengselen van Neêrlands Indie." Vervolgens ging de vergadering over tot behandeling der voorstellen, van wege het hoofdbestuur voorgedragen, bij welke gelegenheid de voorname kwestie, het al of niet opheffen van art. 4 der wet, uitvoerig besproken werd, daar, zoo als te denken was, verschillende depart. met warmte aandrongen, hetzij op behoud van het gezegde artikel, waarbij de toegang tot het lidmaatschap der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen wordt toegestaan ook aan hen, die tot geen Christelijk kerkgenootschap behooren, zoo zij het doel der Maatschappij, zoo als het in art. 1 omschreven is, willen helpen bereiken, hetzij op het veranderen van dit artikel en derhalve tot het niet toelaten van de zulken, die niet tot een Christelijk kerkgenootschap behooren. Na het sluiten der langdurige discussie over dit onderwerp werd met 349 tegen 274 stemmen verworpen het eerste voorstel des hoofdbestuurs, om van art. 24 op te heffen de laatste alinea, behelzende de woorden: „In de uitsluiting worden nimmer begrepen zij, die na elders hunne toelage betaald en tusschentijds hunne woonplaats veranderd te hebben, zich bereid verklaren, om bij den aanvang van het eerstvolgend dienstjaar leden te worden van het departement, onder welks ressort zij zich sedert vestigen." Alstoen werd besloten het tweede voorstel des hoofdbestuurs, art. 4 der wet, zoo als dat nu luidt, te behouden en dus niet te treden in eenige der voorstellen (tot verandering van dis artikel) van lett. B tot L" met 342 tegen 275 stemmen verworpen, door welk besluit de behandeling van het 3de voorstel des hoofdbestuurs kwam te vervallen.

Met 371 stemmen tegen 220 werd vervolgens aangenomen het voorstel Alphen — Rotterdam luidende:

„Al wie het doel der Maatschappij, zoo als het in art. 1 omschreven is, wil helpen bereiken, kan „tot welk Christelijk kerkgenootschap hij ook behoore" als gewoon lid der Maatschappij worden aangenomen, met inachtneming van de huishoudelijke bepalingen door de departementen voor het verkiezen en toelaten van hunne leden vastgesteld."

Het voorstel van Rotterdam: „Het besluit der algemeene vergadering van 1852 betreffende het toelaten van inlanders in de overzeesche bezittingen, wordt vernieuwd" werd aangenomen met 408 tegen 153 stemmen. Het 11de voorstel van Rotterdam vervalt. Het 12de voorstel van Groningen, strekkende tot wijziging van de artikelen 129 tot en met 136 der tegenwoordige wet te doen, werd verworpen met 350 tegen 204 stemmen.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten, de nog overig zijnde punten XIII tot XX eerst in de volgende algemeene vergadering te behandelen.

Amsterdam, 16 Aug. Heden namiddag is Z. M. de Koning met den beurstrein alhier aangekomen en aan H.D. paleis afgestapt. Onmiddelijk na zijne aankomst verscheen de vorst op het balkon van het paleis en ontving daar, zoowel als langs den weg, dien Z. M. in een open rijtuig van het station tot den Dam aflegde, van eene zeer talrijk zaamgevloeide schare de welkomstgroete, die hem steeds zoo hartelijk wordt gegeven door de bevolking der hoofdstad, thans te meer verheugd, door het herhaald bezoek van den vorst in een kort tijdsbestek. De wedstrijd op het IJ, door de *Koninklijke Nederlandsche Zeil- en Roeivereeniging*, zal overmorgen met Zr. Ms. tegenwoordigheid worden vereerd, terwijl, zoo als wij vroeger reeds hebben berigt, morgen Zaandam door HD. zal worden bezocht.

Hardenberg, 13 Aug. Voor eenigen tijd heeft men ontdekt, dat de aarde tusschen Nieuwenhuis en Ulsen een onberekenbaren schat van mergel bezit. Het is bekend, dat deze witte kalkachtige stof in andere gedeelten van Duitschland overvloedig uit de bergen gedolven en met het beste succes ter bemesting van landerijen gebruikt wordt. Ook te Nieuwenhuis heeft men dit jaar voor het eerst de proef daarvan genomen en de uitslag overtrof alle verwachting. In geringe hoeveelheid met zand vermengd over de slechts ongespitte heigronden gestrooid, geven deze het eerste jaar eene voortreffelijke en buitengewoon lange klaver. Deze soort bemesting moet die der guano nog overtreffen en wordt in de omstreken van Ulsen en Nieuwenhuis, in de bergen als ook in de vlakten, op eene diepte van 6 à 7 voet in groote hoeveelheid gevonden. De ambtman van Nieuwenhuis heeft heden een mandvol daarvan medegebragt, alsmede eenige boeren, ten einde men hier zoo als wij vernemen dat het plan bestaat, kunne onderzoeken of ook onze bodem door de natuur zelve in staat is gesteld, in deszelfs bemesting, waaraan hier zoo ruimschoots behoefte is, op zulk eene eenvoudige wijze te voorzien.

Ommen, 15 Aug. De daarstelling van den kunstweg van hier op de Dedemsvaart is heden aangenomen door *J. van der Sande* te Avereest voor ƒ24050. Deze som de raming niet overtreffende, zoo heeft de raad de aanbesteding goedgekeurd.

Ane, 14 Aug. In het laatst der vorige week is alhier aan den noordkant der Dedemsvaart, onmiddelijk boven de schutsluis, eene aanlegplaats gebouwd. Hierdoor is der schipperij, die aan eene behoorlijke los- en ladingsplaats behoefte had, te gemoet gekomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Graaf *Walewsky* heeft aan alle gezanten der vreemde Mogendheden, en dus niet aan lord *Cowley* alleen, medegedeeld, dat zij gemagtigd zijn, om aan hunne regeringen de tijding van de zwangerschap der Keizerin te zenden. De stelling van prins *Napoleon*, die reeds in alles de houding van vermoedelijken erfgenaam der kroon had aangenomen, wordt daardoor niet aangenaam. Spotvogels zeggen, dat de keizer den toestand van zijnen neef nog hagchelijker maken zal, en, als de Keizerin eene dochter mogt baren, de salische wet zal afschaffen en aan Frankrijk eene Keizerin schenken! Wie weet, zegt een Parijsch correspondent van *le Nord*, misschien is het Fransche volk wel zoo *galant*, om met die Keizerlijke *fantaisie* genoegen te nemen. Maar bij al die schoone droomen moest men het oog tevens op den loop der gebeurtenissen gevestigd houden. Sedert 1780 heeft in Frankrijk geen troonopvolger de kroon geërfd, met uitzondering alleen van *Karel X*, die geregeld *Lodewijk XVIII* is opgevolgd. *Napoleon I* echter, meester van Europa zijnde, geloofde vast de zekerheid te hebben zijn erfdeel aan den koning van Rome over te dragen. Welke schoone redevoeringen werden uitgesproken door de heeren *Fontanes* en *Cambacères* over de onfeilbare toekomst, den zoon van *Napoleon I* weggelegd! Toen *Lodewijk Filips* zich in balling schap begaf, had hij vier zonen en acht kleinzonen: het ontbrak hem aan geen erfgenamen, doch het erfdeel was er niet. Welke schoone redevoeringen werden er niet ook uitgesproken door de heeren *Pasquier* en *Seguier* over de toekomst, aan het huis van Orleans verzekerd!

— De *Moniteur* berigt officieel, dat de koningin van Groot-Brittannie Zaturdag 's avond ten 6 ure hare intrede te Parijs zal houden.

— Bij gelegenheid van 's keizers naamdag, heeft de keizer aan 577 veroordeelde militairen algeheele kwijtschelding en aan 301 vermindering van straf verleend; ook zijn 173 veroordeelden, vroeger tot het leger hebbende behoord, die genadedeelachtig geworden; terwijl 37 personen, wegens deelneming aan oproer door de krijgsraden veroordeeld, insgelijks of algeheele kwijtschelding of vermindering van straf hebben bekomen.

— Men verzekert te Parijs, dat de Fransche en Engelsche regeringen zich bij het Napelsche hof officieel beklaagd hebben over den geest van vijandschap, waarmede dit hof ten opzigte van beide eerstgenoemde Mogendheden bezield is. Ook van wege het hof van Weenen moet aan de Napelsche regering eene officieele waarschuwing gedaan en de aanmerking gemaakt zijn, dat die regering groot gevaar loopt, door hare gestrenge maatregelen juist de gevaren te vergrooten, welke zij vreest, namelijk eene volksbeweging in den geest der partij van *Murat*.

— De graanoogst in Frankrijk kan zoo goed als afgeloopen worden beschouwd. Indien het aantal halmen dit jaar al minder moge zijn dan in 1854, zoo wordt dit, volgens de algemeene berigten, vergoed door de volheid der aren en de hoedanigheid van het graan.

— Jl. Zondag werd de wereldtentoonstelling door ongeveer 110.000 personen bezocht.

— In de laatste dagen heeft de minister van oorlog kontracten gesloten voor de levering van kleedingstukken voor 450.000 man, gedurende de vier eerstvolgende jaren. Behalve deze kontracten bestaan er nog andere ter voorziening in de gewone behoeften van het leger. Het schijnt derhalve dat de fransche regering maatregelen neemt, om voor de behoeften van een effektief van 800.000 man te zorgen.

ENGELAND.

Professor *Pepper* hield dezer dagen in het Polytechnisch Instituut te Londen eene voorlezing voor werklieden, welke door verscheidene merkwaardige proeven uitmuntte. Hij deed opmerken, dat het oude Engelsche spreekwoord van „den Theems in brand te steken," hetgeen men toepast op iemand, die onmogelijke dingen beproeft, niet langer eene scherts maar eene wezenlijkheid was; ten bewijze verbrijzelde hij een fleschje met zwafel-ether, met eenige deeltjes metaal-potassium, in een regenbak, hetgeen eene heldere vlam veroorzaakte, die het gansche locaal hel verlichtte. Vervolgens werden vier gloeijende ijzeren platen op vier steenen gelegd, en een zijner helpers wandelde daar blootvoets over, zonder eenig letsel te ondervinden. De professor doopte ten slotte zijne vingers, na ze met ammoniac bevochtigd te hebben, in gesmolten lood en liet dit metaal daarvan bij wijze van kogeltjes in een waterval afdruipen.

— Bij eene den 14 dezer in Cremorne Gardens te Londen gegevene mimische voorstelling van eenen aanval op een gedeelte der buitenwerken van Sebastopol, bepaaldelijk van den groenen Heuvel, waartoe 500 soldaten hunne hulp verleenden, heeft een ongelukkig voorval plaats gegrepen; terwijl nl. de soldaten, onder een oorverdoovend geraas der ten aanval roepende muziek en den oogverblindenden rook van het onophoudelijk geweervuur den stormloop ondernamen bezweek plotseling een gedeelte van het tooneel, en stortten velen ter diepte van 12 of 15 voet naar beneden, waardoor meer dan 25 man zich zoo ernstig bezeerden, dat zij naar de hospitalen moesten worden vervoerd.

DUITSCHLAND.

De cholera blijft te Weenen en omstreken bij voortduring zeer hevig woeden. Te Triest heerscht zij in veel minderen graad, en toch verlaten zeer veel inwoners uit vrees die stad, om zich naar de gezonder bergstreken van Stiermarken te begeven. Uit Opper-Italie luiden de cholera-berigten zeer onrustbarend, en te Lemberg eischt de ziekte nog steeds een groot aantal offers

— Dezer dagen vertrok het 4de bataljon van het Oostenrijksche infanterie-regiment „grootvorst Michael" met een extra spoortrein van Weenen. Pas was de trein Neustadt voorbij of hij stiet tegen een daar gereed staande goederentrein. De lokomotief van den passagierstrein werd door dien schok sterk beschadigd, terwijl drie goederenwagens en vier passagierswagen vernield werden. Vier manschappen van het regement en twee beambten van den spoorweg bleven dood op de plaats, en dertig personen hebben min of meer zware wonden bekomen. De gekwetsten werden onmiddellijk met rijtuig naar het militaire hospitaal te Weenen gebragt.

RUSLAND-TURKIJE.

Uit Kars wordt onder dagteekening van 14 Julij aan het *Journal de Constantinople* berigt, dat de bezetting blijk geeft van een groot vertrouwen in hare verdedigingsmiddelen niet alleen, maar ook in de hulpbronnen waaruit zij haren proviand put. Onder de vreemde officieren, die in overleg met de turksche legerhoofden de verdedigers aanvoeren, heerscht de beste verstandhouding; deze goede voorbeelden hebben invloed geoefend op de troepen en de bevolking, en wisschen de vlek uit, die in dat opzigt de officieren, die ten vorigen jare naar Kars waren gezonden, op de stad hebben geworpen.

— De tijding van de terugroeping van generaal *Canrobert* heeft in het Fransche leger in de Krim een levendigen indruk te weeg gebragt. De generaal is door de militairen zeer bemind, zoodat zijn vertrek diep betreurd wordt.

ASSEN, 17 Augustus.

Onder het afdrukken dezer Courant ontvangen wij het navolgend TELEGRAFISCH BERIGT:

's Hage, 18 Aug. De Russische Generaal Liprandi heeft donderdag met 60.000 man de geallieerden in de Krim die aan de rivier de Tschernaia staan, aangetast, maar is na drie uren strijdens afgeslagen met verlies van 5.000 man.

. Alhier is een nieuw zanggezelschap, onder den naam *Drenthina* en onder de leiding van den onderwijzer *Karsten*, tot stand gekomen; voorshands telt het 19 leden. Wij hopen, dat hetzelve zich over een meer duurzaam bestaan moge verheugen, als voor andere soortgelijke vereenigingen schijnt weggelegd te zijn.

— In een vorig no. hebben wij vermeld, dat eene Israelitische weduwe te Wildervank zich gereed maakte, om van de Joodsche tot de Christelijke Afgescheidene gemeente over te gaan; wij worden verzocht, in zooverre op dit berigt terug te komen; dat die weduwe wel de Christ. Afg. kerk heeft bezocht, doch er niet aan denkt, om van godsdienst te veranderen.

— De Arr.-Regtbank te Assen heeft, bij vonnis van 17 dezer, de wed. *Terstege* van Hoogeveen schuldig verklaard aan het houden van een leenhuis op pand, zonder wettige vergunning, en haar veroordeeld tot 14 dagen gevangenisstraf, ƒ 600-„ boete en in de kosten van het proces.

. Van wege de inwendige zending te Rotterdam zijn dezer dagen uitgegeven: Gesprekken tusschen een verklaarden tegenstander van den sterken drank en een' zijner slaven. Waarin het nadeel van den sterken drank en de noodzakelijkheid van de afschaffing op ernstig godsdienstige argumenten worden betoogd.

— Aangaande den Frieschen spoorweg, *in spe*, bevat de *Prov. Fr. Ct.* van 16 Aug. een hoofdartikel, waaraan wij het volgende ontleenen. Na de vrees te hebben uitgedrukt, dat zij zich voor eenige maanden wel wat voorbarig heeft verheugd in de vergunning, van regeringswege verleend, tot het aanleggen van een' ijzeren spoorweg in de noordelijke gewesten des rijks, en te hebben gewag gemaakt van de geruchten, die sedert hebben geloopen, en nu in meerdere, dan in mindere mate de verwezenlijking van het voorgestelde plan in uitzigt stelden, weshalve het haar aangenaam zou zijn, indien zij, en met haar het geheele publiek, behoorlijk wierden ingelicht omtrent de verwachtingen, die men van de uitvoering van het voornemen der heeren *Heemstra c.s.* mogt koesteren, — vervolgt die courant aldus:

„Het is opmerkelijk hoeveel naijver de spoorweg van Harlingen naar Rheine in de aangrenzende provincien heeft verwekt. Assen's gemeenteraad heeft zich tot de Regering gewend met verzoek, om geene definitieve concessie te verleenen aan een plan, dat die stad geheel en al buitensloot en vermoedelijk voor altoos van het genot en voordeel der spoorweg-verbinding beroofde. De gemeenteraad van de stad Groningen heeft zich in overeenstemming met de kamer van koophandel aldaar, desgelijks bij den Minister vervoegd met den wensch, dat de aanvrage der heeren *Heemstra c. s.* niet mogt worden toegestaan, tenzij men aan den spoorweg eene andere rigting gaf, die, zonder veel tijdverlies voor den reiziger van Zwolle naar Leeuwarden, eene aanmerkelijke tijdwinst zou opleveren voor den reiziger van Zwolle naar Groningen. Een en ander is door de dagbladen openbaar gemaakt, maar de zaak zelve ligt in eene geheimzinnige duisternis verborgen.

„Vraagt men, wat wij van de zaak denken, zoo verklaren wij zonder omwegen, dat onzes inziens het vinden der benoodigde sommen het grootste bezwaar voor de ondernemers zal opleveren. Men moet niet uit het oog verliezen, dat de ontworpene spoorweglijn betrekkelijk weinig en nog niet eens zeer volkrijke steden telt, — eene omstandigheid die op het vermoedelijk aantal reizigers een' grooten invloed heeft, daar men in het algemeen rekent, dat de geheele menschenmassa langs den spoorweg, gemiddeld eenmaal 's jaars vracht betaalt voor eene plaats langs de geheele lijn, — men moet in aanmerking nemen, dat Harlingen wel is waar eene geschikte havenplaats is voor den handel met Engeland, maar dat ook Antwerpen, Bremen en Hamburg de weldadige uiteinden bezitten der draden van het groote Europesche spoorwegnet, om van verder gelegene plaatsen niet te gewagen, terwijl hetzelfde vooruitzigt bepaaldelijk bestaat en binnen korten tijd zal worden verwezenlijkt voor Rotterdam, Amsterdam, Emden en Leer. Er is derhalve, vooral in den zomer, geene onmisbare behoefte in Duitschland aan eene spoorwegverbinding met Harlingen. Men mag dus ook niet te veel verwachten van de groote massa's goederen, die daar langs zouden worden vervoerd

„Zoo moeten wij wel tot het besluit komen, dat die spoorwegonderneming onmogelijk genoeg winst kan afwerpen, om aan de aandeelhouders eene genoegzame of zelfs eenige rente te geven. De dagen, toen de spoorwegverwachtingen zoo hoog gespannen waren, dat zij overal den toegang openden tot de schatkamers der kapitalisten, zijn reeds lang voorbij. Men weet, dat aandeelen, die geene rente geven, spoedig dalen en alligt schier hunne geheele waarde verliezen. Niemand wil gaarne eene belangrijke som ten nutte van het publiek of ten voordeele eener onderneming wegwerpen.... en ziedaar, naar onze gissing, de moeijelijkheid, waarop die gewenschte zaak schipbreuk lijdt.

„Intusschen blijven wij bij het gevoelen, dat de ontworpen spoorweg, welke wijziging de rigting over tusschenliggende plaatsen ook onderga, eene nieuwe en aanmerkelijke bron van welvaart zou zijn voor onze noordelijke gewesten. Het zou hoogst treurig wezen, indien het gevormde plan geheel in duigen viel, daar wij mogen veronderstellen, dat de uitbreiding van het onderling verkeer het leggen van dien weg toch later gebiedend vorderen zal. En dan mist men vele voordeelen, die aan eene vroegere volvoering van zulk eene onderneming waren verbonden geweest, terwijl men al de nadeelen der vertraging torschen moet.

„Waarlijk wij rekenen die onderneming zoo groot, van zoo algemeen belang, dat wij het billijk zouden vinden, dat een minimum van rente, bijvoorbeeld $2\frac{1}{2}$ of 3 pCt., over een ruim aantal jaren aan de aandeelhouders gewaarborgd wierd, bij eventueel te kort aan te vullen of geheel te betalen, gedeeltelijk door den Staat, gedeeltelijk door de provincien, welke van de spoorweglijn doorsneden worden. Al moest deze waarborg dan ook in de eerste jaren omstreeks een millioen kosten, die som zou weinig beteekenen tegenover de millioenen waarde, die bij het bestaan van dat verbeterde middel van vervoer, in onze noordelijke gewesten als uit den bodem zouden oprijzen.

„Wij hopen het beste voor den Frieschen spoorweg!"

* **Dwingelo, 18 Aug.** De roggeoogst is bijna afgeloopen. Het schoone weder van de laatste dagen heeft dit zeer begunstigd. De boeren roemen zoo wel de qualiteit als quantiteit van dat koorn; men behoeft er dus niet aan te twijfelen, dat beide uitnemend zijn.

* Eergisteren had op de Esch van Leggelo een vrij groote verkoop van rogge plaats, waarvan de prijzen tamelijk hoog liepen. De vim of 100 schoven bragten ƒ 15 tot ƒ 20 op; men zal lang moeten kloppen om er voor zoo veel geld aan rogge uit te dorschen.

* Onder de melkkoeijen te Grootwateren zijn de pokken heerschende. Waarschijnlijk aldaar gebragt door eene koe uit de kolonie, voor eenige weken van daar aangevoerd. Bij voorkeur zijn de spenen aangedaan, waardoor het melken zeer lastig wordt.

* **Borger, 16 Aug.** Gisteren had alhier het vergelijkend examen plaats voor de vacante scholen te Drouwenermond en Buinerveen. Van de 15 solicitanten waren slechts elf opgekomen, acht er van waren van den tweeden, de drie overigen bezaten den derden rang.

Voor de school te Drouwenermond muntten uit: *Bruins*, ondermeester te Stadskanaal, *Kuiper*, waarnemend onderwijzer te Annerveensche Kanaal, en *Limborg*, bijzonder onderwijzer te Groningen; voor de school te Buinerveen, *Uneken*, onderwijzer te Zwiggelte, *Kraaijenveld*, waarnemend onderwijzer te Drouwenermond, en *Everts*, onderwijzer te Weerdinge; en wel met dat gevolg, dat *Bruins* en *Uneken* voor de beide scholen door den Raad der gemeente zijn benoemd geworden. Ieder was voldaan; de schoolopziener over het werk der solicitanten, deze over de doelmatigheid van het examen, en het publiek over het mogen bijwonen van het mondelinge examen en het lezen der gemaakte stukken.

* **Roswinkel, 16 Aug.** Naar men met zekerheid verneemt, zal er in het aanstaande jaar in de Maten, onder Roswinkel, een R. C. Kerk gebouwd worden. Men is reeds over den standplaats bij elkander geweest.

* **Sieen, 15 Aug.** J.l. Zondag is te Schoonoord eene geit door de beijen van den heer *H. M. G.* te *Assen* doodgestoken.

Dedemsvaart, 9 Aug. Door gebrek aan arbeiders in de veenderijen alhier is aanmerkelijk minder turf gegraven dan in vorige jaren. Ook schijnt het vochtige weer daarop ongunstig te hebben gewerkt. Blijft dit aanhouden, dan is het te voorzien, dat voor drooge turf ongehoorde prijzen zullen moeten worden besteed. Thans reeds wordt het dagwerk lange turf voor f 37 à 40 verkocht, en eene lading van een gewone praam van p. m. 1060 ton komt op f 140 te staan. Het dagwerk blauwe turf kost ongeveer f 50, en de sponturf wordt tegen f 3 à 4 per 1000 verkocht.

* **13 Aug.** De veenbedekking van den weg langs het bovenpand dezer vaart, waarmede in het begin van Junij eenen aanvang gemaakt is, is ten einde gebragt. De weg is er veel door verbeterd.

* **Weijerswold, 15 Aug.** Heden is alhier een zwarte hond met eene witte pluim aan de staart doodgeschoten, daar dezelve vermoed werd dol te zijn; het is eerst na vele vruchtelooze pogingen gelukt, denzelven meester te worden. In een vorig no. van dit blad is vermeld, dat er te Zweelo een hond was weggeloopen, van welke ook het vermoeden van dolheid bestond; dit zal zeker te eerder aanleiding tot het afmaken van dezen hond hebben gegeven. Het is te hopen, dat deze hond geen vee of iets dergelijks heeft gebeten.

* **Gasselte, 17 Aug.** Gisteren verscheen aan het hulppostkantoor alhier een jong persoon, zeer fatsoenlijk gekleed, omstreeks 20 jaren oud, vragende of er voor hem geen brief of een zwart ruinpaard aanwezig was. Nadat aan hem was te kennen gegeven, dat er geen brief, veel minder een paard was bezorgd, ging hij heen en vertelde, dat hij was boer van beroep, wonende bij Utrecht, die tevens handel in paarden deed, en dat hij voor eenigen tijd een 4jarig zwart ruinpaard had gekocht van een boer, even buiten Borger wonende, welk paard hier zoude worden bezorgd; dat hij dezen morgen reeds van de Smilde was gekomen en gelogeerd had in de Veenhoop; dat hij bereids een man had uitgezonden, om het paard af te halen, die echter onverrigter zake was teruggekomen en geen Gasselte had kunnen vinden; dat hij het paard, 't welk hij voor f 425-" had gekocht, reeds vooruit had betaald, waarvan hij quitantie had, welke echter in handen was van iemand, die hem het dier had helpen koopen, en dat hij overigens er niets meer van wist. Nadat hem geraden was, om dan den boer op te zoeken te Borger, vertrok hij, zeggende, dat hij dan naar *Bakker* te Gasselternijeveen moest, of ook daar het paard bezorgd was. Spoedig daarna hoorde men, dat hij geen handelaar in paarden, maar in knoopen was, die hij ter verkoop aan ds. *Sanders* had gepresenteerd. Zoo het dezen persoon niet in de zinnen is geslagen, zal hier wel aan iets anders moeten worden gedacht.

* De winterrogge is binnengebragt, en voldoet, wat het schudden betreft, aan de verwachting. De gerst wordt gemaaid en laat zich zeer goed aanzien; de boekweit staat zeer voordeelig en is buitengewoon lang van stroo; gisteren vertoonde de knecht van den landbouwer *T. G. van Boven* ons een boekweitstengel, die de buitengewone lengte had van 3 ellen.

* Voor eenige dagen is hier een hond gedood, op het vermoeden, dat het dezelfde zou zijn, als die aan den schaapherder te Zweeloo is ontloopen. Bij onderzoek echter en volgens eigene verklaring van dien schaapherder, was het niet dezelfde hond; deze had een halsband aan en de zijne niet.

* **Zweelo, 13 Aug.** Op de heden alhier gehoudene najaarsmarkt waren meer dan 1000 stuks runderen aangevoerd, waaronder veel schoon vee, hetwelk meest door Hamker- en Vriesche kooplieden werd opgekocht; de runderen waren hoog in prijs en golden van f 90 tot f 160; van mindere kwaliteit is veel onverkocht gebleven; aanstaande kalfkoeijen golden van f 50 tot f 80. Bijna 400 varkens waren ter markt, met goeden handel, ouden van f 18 tot f 45, biggen van f 5 tot f 16; deze zijn bijna alle opgeruimd.

* **Meppel, 16 Aug.** In de gymnastische school, van wege het diaconie-armbestuur alhier in dit voorjaar geheel nieuw gebouwd, zijn de gymnastische oefeningen in het begin dezer week geregeld met de armen-kinderen aangevangen; zij worden bestuurd door den onderwijzer in de diaconie-armenschool *A. R. Uhl*. Zoo als men weet, is deze nuttige inrigting tot stand gebragt voor de armen-kinderen, die, in den regel, bijzonder klein van gewas blijven, hetwelk men meent te moeten beschouwen als een gevolg van eene ongenoegzame beweging, die deze kinderen veelal uit den aard der zaak hebben, als kunnende aan hen niet, gelijk aan zoovele andere kinderen, op straat de vrije teugel gegeven worden, om zich met verschillende kinderspelen te vermaken, die tevens geschikt zijn voor de ligchamelijke ontwikkeling. Wij wenschen zeer, dat het doel der Armbestuurders met deze inrigting moge bereikt worden.

— Jl. zondag is een 14jarige knaap, zoon van de wed. *Hunze* alhier, bij het baden in de Reest verdronken; hij schijnt zich te ver gewaagd te hebben, en zijne kleine makkers konden hem niet helpen.

* **Diever, 16 Aug.** In het laatst der vorige week, had te Wapse onder deze gemeente een treurig voorval plaats: de dochter van E. K., oud 11 jaar, werd door haar vader met een zakje graan naar den molen gezonden, om zulks te laten malen. zij is echter te digt bij den molen gekomen, zoodat een der roeden haar zoodanig trof, dat men in den beginne voor haar leven vreesde; alhoewel ze nog in gevaarlijke omstandigheden verkeert, is er echter hoop op herstel. Welk eene les voor ouders, om toch vooral wel te bedenken, waar men de kinderen stuurt.

* **Smilde, 17 Aug.** De Chr. Afg. gemeente alhier heeft, ter vervulling der predikantsplaats, welke door het aanstaande vertrek van haren leeraar vacant staat te worden, het volgende drietal gemaakt: *de Bei*, predikant te Middelstum, en *Bavink* en *Kok*, predikanten te Hoogeveen.

REGTSZAKEN.

Kantongeregt te Assen.

9 Aug. G. S., bakker te Assen, wegens het visschen met een vischtuig, niet voldoende aan de vereischten ten opzigte van de grootte der mazen, reglementair vastgesteld door de Provinciale Staten van Drenthe, veroordeeld in eene boete van f 10-", en bij wanbetaling in eene gevangenisstraf van zeven dagen; — H. B., veenbaas te Assen, ter zelfder zake, van alle regtsvervolging ontslagen; — J. L., broodslijter, wonende te Annerveensche kanaal, wegens het bij een slijter in brood voorhanden zijn van brood, niet hebbende het gewigt, voorgeschreven bij de bestaande verordening, veroordeeld in eene boete van f 5-", en bij wanbetaling in eene gevangenisstraf van een dag.

ERRATA.

Niet *Kolthof*, maar *Olthoff*, ondermeester te Peize, heeft het examen voor den 3e rang bij de Prov. Commissie van onderwijs afgelegd. — In het berigt van de behandeling der zaak tegen de wed. *Terstege* te Hoogeveen, in ons vorig No. opgenomen, staat, dat het Openbaar Ministerie tegen haar heeft gerequireerd eene gevangenisstraf van *één* tot *twee* jaren en eene geldboete van f 50-" tot f 1000-", dit moet zijn eene gevangenisstraf van 14 dagen tot drie maanden en geldboete van f 1000-". — Onder de regtszaken in dat no. staat, gelijk ons is opgegeven, dat *H. H.* van Kolderveen wegens overtreding der Reglementen is veroordeeld; in deze zaak is echter geen vonnis uitgesproken, maar is dit uitgesteld tot vrijdag e. k.

ADVERTENTIEN.

GETROUWD te Groningen, 11 Augustus 1855:

Mr. HORA ALBARDA,
van Leeuwarden,
met
T. B. HOMAN.

Eenige kennisgeving.

GETROUWD:

H. J. VAN DER SCHEER,
Predik. te Huins en Lyons,
en
S. MEINESZ.

SLOTEN, 12 Aug. 1855.

ROLDE den 16 Aug. Heden avond overleed in den ouderdom van 47 jaren, mijn geliefde Echtgenoot A. WOLTHERS, gepens. Kapitein bij 't Oost-Indische leger en Lid van den Gemeenteraad alhier.

Wed. B. WOLTHERS—TJASSENS.

Eenige kennisgeving.

Bij mijn VERTREK NAAR DE *KAAP DE GOEDE HOOP*, zeg ik **aan alle mijne VRIENDEN en BEKENDEN een HARTELIJK VAARWEL.**

ASSEN den 15 Aug. 1855.

C. HIDDINGH.

BAL

OP DONDERDAG DEN 23 AUGUSTUS
in het CONCERTHUIS te Assen,
AANVANG TE 8 URE.

Aanbesteding.

Op *DONDERDAG* den 30sten Augustus 1855, des voormiddags te 10 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door KERKVOOGDEN der HERVORMDE GEMEENTE te *SELLINGEN*, ten huize van L. R. BRUGGERS aldaar, worden AANBESTEED:

Eene VERTIMMERING in en aan het KERKGEBOUW, met bijlevering van de noodige MATERIALEN, alsmede het VERWEN.

Deze Aanbesteding zal geschieden in één perceel, bij **inschrijving** en **opbod**, zullende de Inschrijvings-biljetten ten minste één uur vóór de Uitbesteding moeten worden ingeleverd bij den Kerkvoogd L. J. MEENDERING, te Sellingen, terwijl het Bestek en de Voorwaarden, van af heden, ter inzage liggen in de navolgende logementen: te Winschoten bij D RANDA MULDER; te Nieuwe Schans bij VERNIER VAN DER LOEFF; te Stadskanaal bij J. KOK, als mede ten huize van Aanbesteding.

Aanwijzing in loco één uur bevorens de Aanbesteding, en nadere informatien te bekomen bij

L. J. MEENDERING,
President-Kerkvoogd.

SELLINGEN, 17 Augustus 1855.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 10—17 Aug. *Bev.* T. Menninga geb. Ruibingh, v. z.; T. R. Hummel geb. Planta, van d.; J. Beine geb. Abbring, van d.; A. Mulder geb. Drenth, van d. — *Overl.* Grietje Smedinge, vr. gesl., 2 m.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 17 *Aug.*

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	f 15.75	Boekweit, zand	64	N.pd. f	7.[illegible]
" N. Oml.	70	"	" 13.45	" "	66	" "	8.[illegible]
dito.	72	"	" 14.20	" veen	66	" "	7.[illegible]
" " Old.	70	"	" 13.25	" "	68	" "	8.[illegible]
" " "	72	"	" 13.90	Paardeboonen. .		" 8.25	à 8.[illegible]
Rogge, N. Inl.	64	"	" 9.00	Groene Erwten.		" —.—	à —.—
" " "	66	"	" 9.50	Graauwe "		" 0.00	à 00.0
" " "	68	"	" 10.00	Koolzaad . . .		f 13.50	à 17.[illegible]
Haver, N. dikke	40	"	" 4.05	Gort, grove .		" 10.25	à 10.[illegible]
" "	42	"	" 4.25	Gort, parel		" 14.00	à 14.[illegible]
" Voer	36	"	" 3.70	Olie, raap per vat		57.00	à —.—
" "	40	"	" 4.10	Raapkoeken.			à —.—
" Zwarte	36	"	" 3.70	Lijnkoeken		—.—	à —.—
" "	40	"	" 4.10	Boter ¼ ton. . . .		—.—	à —.—
Garst, N. wint.	54	"	" 6.00	Boter ⅛ "			à —.—
" " "	56	"	" 6.40				
" " zomer	56	"	" 0.—				
" " knob.	60	"	" 7.05				

Tarwe weinig in omgegaan. — Rogge als voren aan consumtie slepend afgegaande. — Boekweit in een doen. — Gerst wel zeer aangenaam. — Haver prijshoudend. — Boonen weinig in omgegaan. — Gort stil. — De aanvoer van Koolzaad bedroeg heden ongeveer 550 last, waaronder partijen van beter kwaliteit, welke genegen koopers vonden; afwijkende en wakke soorten moeijelijk te plaatsen. — Raapolie hooger wel te plaatsen.

ASSEN, 16 Aug. Rogge: N. f 9.50 tot f 10.25. O. f 9.70 à f 10.25. Boekweit f 8.30 tot f 0.00. Boter 87^5 a 90 ct. het N. ℔. Aardappelen f 0.00 a f 0.00. Stroo f 0.00. Prijs van het Roggebrood f 0.74 de 6 N. ℔.

MEPPEL, 16 Aug. Rogge f 10.25 a 10.75. Boekweit f 8[illegible] a f 8.75. Boter $1\frac{1}{2}$ N. ℔ f 1.34 a f 1.60. Boter per ⅛ f 18.00 a f 19.75.

COEVORDEN, 13 Aug. Rogge f 10.00. Boekweit f 8[illegible] Boter f 0.65.

HOOGEVEEN, 14 Aug. Rogge f 10.62^5. Boekweit f 8.[illegible] Haver f 4.32^5. Honig per ℔ f 0.00. Boter het N. ℔ f 0.91.

AMSTERDAM, 15 Aug. TARWE. Alleen verkocht: 129 ℔ Anclammer f 456 bij partij; 122 ℔ Vriesche f 430 bij gerijf. — ROGGE met redelijken handel prijshoudend; 120 ℔ Pruissische f 320; 120 ℔ grove Zweedsche f 307; 118 ℔ dito f 296; 129 ℔ Holsteinsche f 314; 118 ℔ geringe Norder f 300, 120 ℔ Deensche f 305; 117, 119 ℔ Archangel f 315, 323. — GARST en HAVER zonder handel. — BOEKWEIT als voren: 119 ℔ Holsteinsche f 262. — KOOLZAAD op termijn hooger betaald; Haarlemmermeer £ $86\frac{1}{4}$, $87\frac{1}{2}$, $89\frac{1}{2}$; op 9 v. Olie in Sept. £ $99\frac{1}{2}$; Oct. en Nov. £ 99. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE aanzienlijk hooger; op 6w. f $58\frac{1}{2}$, Vlieg. f 57½, 58; 1o Sept. f $56\frac{1}{2}$, 58; Oct. f $56\frac{1}{4}$, 58; Nov. en Dec. f 56½, $57\frac{3}{4}$. — LIJNOLIE dadelijk hooger betaald, op termijn ruim prijshoudend; op 6w. f $45\frac{1}{4}$; Vlieg. f 44; 1o. Sept. f 44. ¼, Oct. f $44\frac{1}{2}$, ¾, Nov. f 45, ¼, Dec. $45\frac{1}{4}$, ½. — HENNEPOLIE op 6w. f $48\frac{3}{4}$; Vliegend f $47\frac{1}{2}$. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 100 a 104. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 13½ a 16. —

AMSTERDAM, 17 Aug. Tarwe lusteloos: 122 ℔ Norder f 418. Rogge prijshoudend; 124 ℔ Pruissische f 335. Gerst zonder handel. Boekweit 5 hooger. Haver zonder handel. Koolzaad op 9 vat op September 99 £; Haarlemmermeer 89 a 95 £. Raapolie op 6 w. f $60\frac{3}{4}$; vlieg f $59\frac{1}{4}$; op het Najaar f [illegible] Lijnolie op 6 w. f $46\frac{1}{4}$; vlieg. f 45.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 16 *Aug.* 1855.

			GEBLEVEN.				GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	$2\frac{1}{2}$	pct.	$63\frac{13}{16}$	*Polen.* Oblig.	4	pct.	
" "	3	"	$76\frac{1}{16}$	*Spanje.* Oblig.	1	"	18[illegible]
" "	4	"	$93\frac{3}{8}$	Obligatiën	3	"	
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	"		Binnenl.	3	"	[illegible]
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	"		Amortisable			
O. I. Leening	4	"		Bewijz. Coup.			
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	$4\frac{1}{2}$	"		Oblig. Goll	5	"	69
Haarl. Meer	5	"		" "	4	"	56[illegible]
Rusl. Ob. Hope	5	"	$102\frac{5}{8}$	" Metal.	5	"	62[illegible]
Dito 1828/29	5	"		" " N.	5	"	74[illegible]
Cert. 1831/33	5	"	$84\frac{3}{4}$	" "	$2\frac{1}{2}$	"	32[illegible]
Dito 1840	4	"	$78\frac{1}{2}$	*Belgie*, Cert.	$2\frac{1}{2}$	"	
Dito Stieglitz	4	"		Rothschild	$2\frac{1}{2}$	"	
Ins. in Assign.	6	"		*Portug.*, Oblig.	3	"	40
Cert. van dito	6	"		"	4		
				Amerika Bank-Act.			$2\frac{3}{8}$

DE VERTELLER ENZ.

ALLERLEI.

Terwijl in Europa schaarschheid aan levensmiddelen heerscht, levert Amerika ons van zijn overvloed, als meel, gedroogd vleesch, enz. In dat werelddeel gaat niet alleen de landbouw met reuze schreden vooruit, maar ook in andere takken is het ons voor. Aldaar ontstaan dagelijks ontzaggelijke werkplaatsen voor koren en vleesch en zij verschaffen ons reeds eene aanzienlijke aanvulling van levensmiddelen. Zoo bereikt het getal geslagte varkens alleen in de stad Cincinnati meer dan vijfmaal honderdduizend en ontvangt Engeland regelmatig thans uit de Staten der vallei van de Mississippi en van de oevers der groote meeren niet alleen eene toenemende massa van granen en vleesch, maar ook van boter en kaas.

De handel, waaraan de buitengewone behoeften van Europa sedert eenige jaren eene reusachtige ontwikkeling gaven, heeft nederzettingen moeten vestigen, en men heeft gevolgelijk nieuwe steden plotseling zien verrijzen, die haar bestaan enkel aan het vervoer en den handel van levensmiddelen te danken hebben. Onder de nieuwe steden is de stad Chicago de gewigtigste, die op het wonderbaarlijkst is ontstaan. Chicago bestond voor 1830 nog niet, en thans telt zij reeds 80,000 inwoners. Zij staat in gemeenschap, ter eene zijde met den Atlantischen Oceaan, door middel der meeren en de rivier St. Laurentius, en ter andere zijde door het kanaal Michigan, en de rivieren Mississippi, met de golf van Mexiko. Een merkwaardig verslag van den heer Adolphe Poncelet, Belgiesch konsul van deze nederzetting, heeft ons belangrijke opgaven omtrent de ontwikkeling van deze „koningin der meeren" (zoo noemt men haar in de Vereenigde Staten) gegeven. De heer Adolphe Poncelet zegt, dat Chicago, tot nu toe eene der voornaamste vleeschmarkten en de grootste graanmarkt van de Vereenigde Staten van Amerika en misschien van de geheele wereld is. In 1854 heeft zij uit de binnenlanden der Vereenigde Staten 5,455,193 mud graan ontvangen. In hetzelfde jaar slagtte men er 30,100 runderen en 100,120 varkens.

De zeehandel van Chicago overtreft reeds, althans wat het getal schepen betreft, dien van Nieuw-York. In de haven van Chicago zijn in 1854 5126 schepen, metende 1,044,625 ton, binnengekomen, terwijl te Buffalo in hetzelfde jaar slechts 4875 en te Nieuw-York 4176 schepen arriveerden. De granen en het vleesch maken het hoofdartikel van dien handel uit; terwijl het leder, de wolstoffen, het timmerhout, enz., ook groot deel daaraan hebben.

De aandacht in Weenen is in den laatsten tijd op Helgoland gevestigd geworden. Men is hier nieuwsgierig te zien wat de Britsche regering bij den tegenwoordigen staat van zaken er mede beginnen za!. Men herinnert zich de rol, welke dat kleine Noordzee-eiland, tusschen de kusten van Holland en Hanover, bijna even ver van de Elbe en Weser, Havel en Eider gelegen, van den jare 1807 tot den tijd der afschudding van het Napoleonsche juk speelde. Sedert de Noormannen en Friezen tot onder Karel V, was Helgoland een heinde en verre gevreesd nest van zeeroovers, die als wapen galg en rad op den arm droegen, en wier laatste hoofdman zich noemde: „Ik, door mijne eigene, niet door Gods genade de lange Peter, moordenaar der Hollanders, opvanger der Hamburgers, bestormer der Denen, tuchtroede der Bremers." De vrouwen der Helgolanders leverden den zetel der oude goden aan den Deenschen admiraal Paul over. Toen, in het jaar van den brand van Kopenhagen, de Engelschen bezit van het eiland genomen hadden, van daar af door een aanzienlijk eskader de blokkade Duitsche rivieren handhaafden, bevatte het eiland aldra ontzaggelijk oorlogsmagazijn. Het werd van 1808 tot 1813 eldorado van eenen uitgebreiden sluikhandel, dat het Bonapartische continentel stelsel bespotte. Helgoland heette klein Londen. De grootste handelshuizen van Engeland, Holland en Duitschland hadden daar kantoren. Gelukzoekers zonder tal waren er werkzaam. Zonder voorbeeld in de geschiedenis liepen op die kleine plek dagelijks 3 à 4 schepen binnen. Diplomaten en generaals uit alle landen hadden hier geheime bijeenkomsten. Gustaaf Adolf, Karel X, Frederik Willem van Brunswijk, Wallmoden, Gneisnau vertoefden op deze klip.

Door de autoriteiten te Genève, worden strenge regelen genomen tegen de verbreiders der voorspelling, dat deze stad binnen kort door eene aardbeving zal verwoest worden. Deze voorspelling is onlangs door eene somnambule gedaan, en men vreest, dat zij vele aldaar vertoevenden vreemdelingen tot het verlaten dier stad zal bewegen, zoo als er reeds met eenigen het geval was.

GEDRUKT BIJ GRATAMA TE ASSEN.